YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

4 päivänä lokakuuta 2007 *

Asiassa C-349/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Verwaltungsgericht Darmstadt (Saksa) on esittänyt 16.8.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 21.8.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Murat Polat

vastaan

Stadt Rüsselsheim,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Klučka sekä tuomarit J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari) ja U. Lõhmus,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Saksan hallitus, asiamiehinään M. Lumma ja C. Schulze-Bahr,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, jota avustaa avvocato dello Stato W. Ferrante,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehenään aluksi H. Sevenster, sittemmin C. Wissels,

– Puolan hallitus, asiamiehenään E. Ośniecka-Tamecka,

– Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään V. Jackson,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään V. Kreuschitz,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee Brysselissä 23.11.1970 allekirjoitetun lisäpöytäkirjan, joka tehtiin, hyväksyttiin ja vahvistettiin yhteisön puolesta 19.12.1972 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2760/72 (EYVL L 293, s. 1; jäljempänä lisäpöytäkirja), 59 artiklan tulkintaa sekä assosiaation kehittämisestä 19.9.1980 tehdyn assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 (jäljempänä päätös N:o 1/80) 7 ja 14 artiklan tulkintaa. Assosiaationeuvosto perustettiin Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella, jonka allekirjoittivat Ankarassa 12.9.1963 yhtäältä Turkin tasavalta ja toisaalta ETY:n jäsenvaltiot ja yhteisö ja joka tehtiin, hyväksyttiin ja vahvistettiin yhteisön puolesta 23.12.1963 tehdyllä neuvoston päätöksellä 64/732/ETY (EYVL 1964, 217, s. 3685). Ennakkoratkaisupyyntö koskee myös Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua

ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella, asetuksen (ETY) N:o 1612/68 muuttamisesta ja direktiivien 64/221/ETY, 68/360/ETY, 72/194/ETY, 73/148/ETY, 75/34/ETY, 75/35/ETY, 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY kumoamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY (EUVL L 158, s. 77; jäljempänä direktiivi 2004/38) 28 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Turkin kansalainen Polat ja Stadt Rüsselsheim ja joka koskee menettelyä kyseisen henkilön karkottamiseksi Saksan alueelta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

ETY:n ja Turkin välinen assosiaatiosopimus

3 Lisäpöytäkirjan 59 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Tämän [pöytäkirjan] soveltamisalalla Turkkiin ei voida soveltaa edullisempaa kohtelua kuin se, jonka jäsenvaltiot myöntävät toisilleen yhteisön perustamissopimuksen mukaisesti."

4 Päätöksen N:o 1/80 7 artiklassa määrätään seuraavaa:

"Jäsenvaltion laillisille työmarkkinoille kuuluvan turkkilaisen työntekijän perheenjäsenillä, joille on annettu lupa muuttaa tämän työntekijän luokse, on oikeus

– asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännönmukaisesti vähintään kolme vuotta vastaanottaa mikä tahansa työtarjous, jollei yhteisön jäsenvaltioiden työntekijöille annettavasta etusijasta muuta johdu

– asuttuaan tässä jäsenvaltiossa säännönmukaisesti vähintään viisi vuotta tehdä vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä.

Turkkilaisten työntekijöiden lapset, jotka ovat saaneet ammattikoulutusta vastaanottavassa valtiossa, voivat tässä jäsenvaltiossa asumisensa kestosta riippumatta vastaanottaa tässä jäsenvaltiossa minkä tahansa työtarjouksen sillä edellytyksellä, että toinen vanhemmista on työskennellyt laillisesti kyseisessä jäsenvaltiossa vähintään kolme vuotta." *

5 Saman päätöksen 14 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Tämän jakson määräyksiä on sovellettava, jollei yleisen järjestyksen, turvallisuuden tai kansanterveyden vuoksi perustelluista rajoituksista muuta johdu."

* – Tässä ja jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset päätöksestä on suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

Kansallinen lainsäädäntö

6 Ulkomaalaislain (Ausländergesetz, BGB1. 1990 I, s. 1354) 47 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"1) Ulkomaalainen karkotetaan,

1. jos hänet on tuomittu lainvoimaisesti yhdestä tai useasta tahallisesta rikoksesta vähintään kolmen vuoden vapaus- tai nuorisorangaistukseen tai jos hänet on tuomittu lainvoimaisesti tahallisista rikoksista viiden vuoden sisällä useaan vapaus- tai nuorisorangaistukseen, joiden pituus on yhteensä vähintään kolme vuotta, tai jos hänet on viimeisimmässä lainvoimaisessa tuomiossa määrätty otettavaksi säilöön tai

2. jos hänet on tuomittu lainvoimaisesti huumausainelaissa tarkoitetusta tahallisesta rikoksesta, – – yleisen järjestyksen rikkomisesta tai – – julkisen kokouksen – – yhteydessä aiheutetusta yleisen järjestyksen rikkomisesta nuorisorangaistukseen, jonka pituus on vähintään kaksi vuotta, tai vapausrangaistukseen ja jos rangaistusta ei ole määrätty pantavaksi täytäntöön ehdollisena."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Asiakirja-aineistosta ilmenee, että Polat, joka on syntynyt 25.6.1972, tuli Saksaan vuonna 1972 pian syntymänsä jälkeen perheiden yhdistämisen nojalla vanhempiensa luokse, jotka asuvat Saksan alueella. Hänen isänsä oli vuosina 1971–1991 palkkatyössä, joka välillä keskeytyi, ja hän on 1.10.1991 alkaen saanut vanhuuseläkettä.

8 Polat kävi kyseisessä jäsenvaltiossa peruskoulun, josta hän sai päästötodistuksen. Hänellä on 11.7.1988 alkaen ollut Saksassa pysyvä oleskelulupa.

9 Vuosina 1989–1992 hän oli palkkatyössä Frankfurtin lentokentällä.

10 Polat suoritti 1.2.1996–28.11.1997 asepalveluksensa Turkissa. Palattuaan Saksaan hän oli uudelleen palkkatyössä vuosina 1998–2000, ja hän asui vuosina 1998–2006 vanhempiensa asunnossa, jonka hän ilmoitti pääasialliseksi asuinpaikakseen vuonna 2000. Tänä vuonna hän tuki vanhempiaan taloudellisesti 200 eurolla kuukaudessa, ja hänen kuukausitulonsa olivat 400–1 400 euroa. Vuodesta 2000 hän on saanut työttömyyskorvausta ja ollut enää vain lyhytaikaisissa työsuhteissa.

11 Ollessaan vielä alaikäinen Polat syyllistyi huumausainelain rikkomisiin ja anastusrikoksiin. Täytettyään 21 vuotta hänet on tuomittu rikosoikeudellisesti 18 kertaa, enimmäkseen anastuksista ja huumausainelain rikkomisesta, ensin sakkorangaistuksiin 9 kertaa vuosina 1994 ja 1995 ja sitten myös ehdollisiin vankeusrangaistuksiin vuosina 1998–2004.

12 Kansalliset viranomaiset olivat ilmoittaneet Polatille 16.7.2001 päivätyllä kirjeellä, että tehtyjen rikosten takia kyseiset viranomaiset aikoivat määrätä hänet karkotettavaksi. Viranomaiset kuitenkin luopuivat suunnittelemastaan karkotuksesta sen jälkeen, kun Polat oli otettu hoitolaitokseen.

13 Polatin keskeytettyä huumevieroituksen lukuisia kertoja ja jatkettua rikollista toimintaansa Amtsgericht Frankfurt am Main ja Amtsgericht Rüsselsheim määräsivät ehdollisina tuomitut rangaistukset pantavaksi täytäntöön, ja Polat suoritti vankeusrangaistuksensa 23.6.2004–8.2.2006.

14 Stadt Rüsselsheim teki 14.10.2004 päätöksen Polatin karkottamisesta Saksan alueelta ja määräsi tämän toimen pantavaksi täytäntöön välittömästi. Päätös perusteltiin sillä, että Polatin tekemissä rikoksissa ja niistä tuomituissa rangaistuksissa oli kyse seikoista, jotka synnyttivät ulkomaalaislain 47 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun karkottamisvelvollisuuden.

15 Toimivaltaiset viranomaiset katsoivat tämän osalta, ettei Polat ollut kotoutunut Saksaan. Sakkorangaistukset, ehdolliset vankeusrangaistukset ja ulkomaalaisviranomaisten antamat varoitukset eivät olleet estäneet häntä tekemästä uusia vakavia rikoksia. Viranomaisten mukaan Polat oli katsottava rikoksenuusijaksi, ja hänen karkottamisensa oli tarpeen ja välttämätöntä erityisestävistä syistä.

16 Koska Polatin karkotuspäätöksestä tekemä oikaisuvaatimus hylättiin, hän on 3.8.2005 hakenut päätökseen muutosta Verwaltungsgericht Darmstadtilta sillä perusteella, että hän oli vankilassa vasta ensimmäistä kertaa ja että hän pyrkii aktiivisesti huumevieroitukseen hoitolaitoksessa. Siksi hän katsoo, että hänellä on realistinen mahdollisuus sopeutua uudelleen yhteiskuntaan.

17 Tässä tilanteessa Verwaltungsgericht Darmstadt on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko – – lisäpöytäkirjan – – 59 artiklan mukaista, että Turkin kansalainen, joka on lapsena perheiden yhdistämisen perusteella muuttanut Saksan liittotasavallassa työskentelevien vanhempiensa luokse, ei menetä – – päätöksen N:o 1/80 – – 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaisesta oikeudesta vastaanottaa mikä tahansa työtarjous johdettua oleskeluoikeutta – paitsi päätöksen N:o 1/80 14 artiklan tapauksissa ja silloin, kun hän poistuu vastaanottavan jäsenvaltion alueelta merkittäväksi ajaksi ilman perusteltua syytä – myöskään silloin, kun hän ei täytettyään 21 vuotta enää asu vanhempiensa kanssa eikä ole näiden huollettava?

Mikäli ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

2) Saako Turkin kansalainen, joka on menettänyt päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaisen oikeusaseman ensimmäisessä kysymyksessä mainittujen edellytysten perusteella, tämän oikeusaseman uudelleen, kun hän palaa 21 vuotta täytettyään yli kolmeksi vuodeksi vanhempiensa talouteen, jossa hänen ei tarvitse maksaa asumisestaan eikä elatuksestaan, ja kun hänen äitinsä on tänä aikana vähäisessä määrin työssä (siivoojana työskennellen säännöllisesti 30–70 tuntia kuukaudessa ja ajoittain 20 tuntia kuukaudessa)?

Mikäli toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

3) Muuttuuko oikeudellinen tilanne, kun perheenjäsen on työntekijän kanssa asuessaan ollut useaan otteeseen laitoshoidossa (30.8.2001–20.6.2002 ja 2.10.2003–8.1.2004)?

4) Muuttuuko oikeudellinen tilanne, kun Turkin kansalaisella on työntekijän kanssa asuessaan ollut säännöllistä omaa tuloa vähintään 400 euroa ja enintään 1 400 euroa kuukaudessa?

Mikäli päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaisen oikeusaseman on oletettava olevan voimassa (ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi tai toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi ja kolmanteen ja neljänteen kysymykseen vastataan kieltävästi):

5) Voiko Turkin kansalainen, jolla on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukainen oikeusasema ja joka on asunut vuodesta 1972 liittotasavallan alueella, vedota – – direktiivin 2004/38/EY 28 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaiseen erityiseen suojaan karkottamista vastaan?

6) Muuttuuko oikeudellinen tilanne, kun Turkin kansalainen on karkotuspäätöksen tekemistä edeltävien kymmenen vuoden aikana oleskellut 1.2.1996–28.11.1997 Turkissa suorittaakseen asepalveluksensa?

Mikäli viidenteen kysymykseen vastataan kieltävästi tai kuudenteen kysymykseen myöntävästi:

7) Voiko Turkin kansalainen, jolla on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukainen oikeusasema ja joka on asunut vuodesta 1972 liittotasavallan alueella, vedota direktiivin 2004/38/EY 28 artiklan 2 kohdan mukaiseen erityiseen suojaan karkottamista vastaan?

Mikäli seitsemänteen kysymykseen vastataan kieltävästi:

8) Voiko Turkin kansalainen, jolla on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukainen oikeusasema, vedota direktiivin 2004/38/EY 28 artiklan 1 kohdan mukaiseen erityiseen suojaan karkottamista vastaan?

Mikäli päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan mukaisen oikeusaseman on oletettava olevan voimassa – –, on kysyttävä vielä seuraavaa:

9) Voivatko useat vähäisemmät rikokset (etupäässä omaisuusrikokset), jotka eivät erillisinä voi tarkoittaa perustavanlaatuista yhteiskunnan etua uhkaavaa todellista ja riittävän vakavaa vaaraa, olla karkottamisperuste rikosten suuren määrän perusteella, kun voidaan olettaa, että henkilö tekee uusia rikoksia, ja kun kotimaan kansalaisiin ei kohdisteta samanlaisessa tilanteessa minkäänlaisia toimenpiteitä?"

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

18 Koska tämän kysymyksen tarkoituksena on selvittää syyt, joiden perusteella Polatin kaltainen Turkin kansalainen voi menettää hänelle päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisessa luetelmakohdassa annetun oikeuden tehdä vastaanottavassa jäsenvaltiossa vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä ja tätä oikeutta vastaavan oikeuden oleskella kyseisessä valtiossa, kysymystä koskevat ne samat oikeudelliset seikat ja tosiseikat kuin sitä kysymystä, joka johti asiassa C-325/05, Derin, 18.7.2007 annettuun tuomioon (Kok. 2007, s. I-6495).

19 Näillä kysymyksillä, jotka ovat saman ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämiä, on samat perustelut, ja ne ovat sanamuodoltaan täysin samat.

20 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa esitettyyn ensimmäiseen kysymykseen on siis annettava sama vastaus kuin se, joka annettiin edellä mainitussa asiassa Derin annetussa tuomiossa.

21 Ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että Turkin kansalainen, jolle on annettu lapsena lupa tulla jäsenvaltion alueelle perheiden yhdistämisen nojalla ja joka on päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan nojalla saavuttanut oikeuden tehdä vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä, menettää kyseisen työskentelyoikeuden välittömänä seurauksena olevan oikeuden oleskella vastaanottavassa jäsenvaltiossa vain kahdessa tilanteessa, nimittäin

– kyseisen päätöksen 14 artiklan 1 kohdassa määrätyissä tapauksissa tai

– silloin, kun hän poistuu kyseisen jäsenvaltion alueelta merkittäväksi ajaksi ilman perusteltua syytä

vaikka hän onkin yli 21-vuotias eikä enää ole vanhempiensa huollettava vaan elää kyseisessä jäsenvaltiossa itsenäisesti ja vaikkei hän usean vuoden ajan ollutkaan työmarkkinoiden käytettävissä, koska hän oli suorittamassa hänelle määrättyä usean vuoden ehdotonta vankeusrangaistusta.

Tällainen tulkinta ei pääasian kantajan tilanteen kaltaisessa tilanteessa ole vastoin lisäpöytäkirjan 59 artiklassa asetettuja vaatimuksia.

Toinen, kolmas ja neljäs kysymys

22 Kun ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus otetaan huomioon, toisesta, kolmannesta ja neljännestä kysymyksestä ei ole tarpeen lausua.

Viides, kuudes, seitsemäs ja kahdeksas kysymys

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee näillä kysymyksillä, joita on tarkasteltava yhdessä, voiko pääasian kantajan tilanteessa oleva henkilö vedota oikeuksiin, jotka johtuvat direktiivin 2004/38 28 artiklasta.

24 Kyseisen tuomioistuimen mukaan turvautuminen direktiiviin 2004/38 on perusteltua siksi, että yhteisöjen tuomioistuin on tulkinnut päätöksen N:o 1/80 14 artiklaa ulkomaalaisten liikkumista ja oleskelua koskevien, yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen sekä kansanterveyteen perustuvien erityistoimenpiteiden yhteensovittamisesta 25.2.1964 annetun neuvoston direktiivin 64/221/ETY (EYVL 1964, 56, s. 850) valossa. Koska tämä direktiivi on korvattu direktiivillä 2004/38 ja koska tämän jälkimmäisen direktiivin 38 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kumottuihin säännöksiin tehtyjä viittauksia pidetään direktiiviin 2004/38 tehtyinä, päätöksen N:o 1/80 14 artiklan soveltamisalaa on vastedes täsmennettävä viimeksi mainitun direktiivin mukaan.

25 On palautettava mieleen, että direktiivin 2004/38 38 artiklan 2 kohdan mukaan direktiivi 64/221 on kumottu 30 päivästä huhtikuuta 2006.

26 Koska päätös Polatin karkottamisesta tehtiin 4.10.2004 ja koska kanne ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa nostettiin 3.8.2005, on todettava, että pääasian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan direktiivi 64/221 oli vielä voimassa.

27 Koska direktiiviä 2004/38 ei siis voida soveltaa pääasiaan, viidenteen, kuudenteen, seitsemänteen ja kahdeksanteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Yhdeksäs kysymys

28 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee tällä kysymyksellä, onko päätöksen N:o 1/80 14 artiklan 1 kohdan tulkittava olevan esteenä sille, että useat vähäisemmät rikokset, jotka eivät erillisinä voi tarkoittaa perustavanlaatuista

yhteiskunnan etua uhkaavaa todellista ja riittävän vakavaa vaaraa, voisivat olla perusteena Turkin kansalaisen karkottamiseen, kun voidaan olettaa, että kyseinen henkilö tekee uusia rikoksia, ja kun kotimaan kansalaisiin ei samanlaisessa tilanteessa kohdisteta rikostuomion ohella mitään toimenpiteitä.

29 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 39–EY 41 artiklaan sisältyviä periaatteita on mahdollisuuksien mukaan sovellettava sellaisiin Turkin kansalaisiin, joilla on päätöksen N:o 1/80 mukaisia oikeuksia (ks. erityisesti asia C-434/93, Bozkurt, tuomio 6.6.1995, Kok. 1995, s. I-1475, 14, 19 ja 20 kohta ja asia C-467/02, Cetinkaya, tuomio 11.11.2004, Kok. 2004, s. I-10895, 42 kohta).

30 Tästä seuraa, että kun on kyse päätöksen N:o 1/80 14 artiklan 1 kohdan mukaisen yleiseen järjestykseen liittyvän poikkeuksen soveltamisalan määrittämisestä, on viitattava siihen, miten samaa poikkeusta on tulkittu työntekijöiden vapaan liikkuvuuden osalta silloin, kun on kyse yhteisön jäsenvaltioiden kansalaisista. Tällainen tulkinta on sitäkin perustellumpi, kun mainittu määräys on sanamuodoltaan lähes sama kuin EY 39 artiklan 3 kohta (asia C-340/97, Nazli, tuomio 10.2.2000, Kok. 2000, s. I-957, 56 kohta ja em. asia Cetinkaya, tuomion 43 kohta).

31 Direktiivin 64/221 3 artiklan 1 kohdan mukaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden vuoksi toteutettujen toimenpiteiden on perustuttava yksinomaan kyseessä olevan henkilön käyttäytymiseen. Kyseisen artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että rikostuomiot eivät sellaisenaan saa olla perusteena tällaisille toimenpiteille.

32 Rikostuomiota saadaan siten käyttää tällaisen toimenpiteen perusteena vain, jos tuomioon johtaneista seikoista käy ilmi, että henkilön oma käyttäytyminen uhkaa tuolloin yleistä järjestystä (ks. mm. asia 30/77, Bouchereau, tuomio 27.10.1977, Kok. 1977, s. 1999, Kok. Ep. III, s. 485, 28 kohta; asia C-348/96, Calfa, tuomio 19.1.1999, Kok. 1999, s. I-11, 24 kohta ja asia C-50/06, komissio v. Alankomaat, tuomio 7.6.2007, Kok. 2007, s. I-4383, 41 kohta).

33 Yhteisöjen tuomioistuin on aina korostanut sitä, että yleistä järjestystä koskevaa poikkeusta on tulkittava suppeasti, koska sillä poiketaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevasta perusperiaatteesta, eivätkä jäsenvaltiot voi yksipuolisesti määritellä sen ulottuvuutta (asia 36/75, Rutili, tuomio 28.10.1975, Kok. 1975, s. 1219, Kok. Ep. II, s. 495, 27 kohta; em. asia Bouchereau, tuomion 33 kohta; asia C-441/02, komissio v. Saksa, tuomio 27.4.2006, Kok. 2006, s. I-3449, 34 kohta ja em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 42 kohta).

34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kansallisten viranomaisten mahdollisuus vedota yleiseen järjestykseen edellyttää sitä, että kyse on sen yhteiskuntajärjestyksen häiriön lisäksi, jonka jokainen lain rikkominen muodostaa, perustavanlaatuista yhteiskunnan etua uhkaavasta todellisesta ja riittävän vakavasta vaarasta (em. asia Rutili, tuomion 27 kohta; yhdistetyt asiat C-482/01 ja C-493/01, Orfanopoulos ja Oliveri, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-5257, 66 kohta ja em. asia komissio v. Saksa, tuomion 35 kohta).

35 Yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut erityisesti, että Turkin kansalaiselta voidaan maastakarkotuksella evätä ne oikeudet, jotka hänelle kuuluvat välittömästi päätöksen N:o 1/80 perusteella, ainoastaan silloin, kun kyseinen toimenpide voidaan perustella sillä, että asianomaisen oma käyttäytyminen viittaa konkreettiseen vaaraan uusista yleiseen järjestykseen kohdistuvista vakavista häiriöistä. Tällaista toimenpidettä ei siis voida määrätä automaattisesti rikostuomion perusteella ja yleisestävyyden vuoksi (em. asia Nazli, tuomion 61 ja 63 kohta ja asia C-383/03, Dogan, tuomio 7.7.2005, Kok. 2005, s. I-6237, 24 kohta).

36 Tämän osalta se, että kyse on useasta rikostuomiosta, on sellaisenaan merkityksetöntä.

37 Ennakkoratkaisupyynnöstä ilmenee lisäksi, että sellaisille kotimaan kansalaisille, jotka ovat syyllistyneet pääasiassa kyseessä olevan karkotuspäätöksen taustalla olevien kaltaisiin rikoksiin, ei määrätä rikostuomion ohella mitään lisäseuraamuksia.

38 Tästä on riittävää palauttaa mieleen, että EY 39 ja EY 46 artiklan mukaan jäsenvaltiot saavat toteuttaa muiden jäsenvaltioiden kansalaisia kohtaan erityisesti yleisen järjestyksen suojaamiseksi toimenpiteitä, joita ne eivät voisi soveltaa omiin kansalaisiinsa, koska niillä ei ole valtaa karkottaa omia kansalaisiaan kansalliselta alueelta eikä kieltää näiden pääsyä sinne (ks. asia 41/74, van Duyn, tuomio 4.12.1974, Kok. 1974, s. 1337, Kok. Ep. II, s. 395, 22 ja 23 kohta; yhdistetyt asiat 115/81 ja 116/81, Adoui ja Cornuaille, tuomio 18.5.1982, Kok. 1982, s. 1665, Kok. Ep. VI, s. 443, 7 kohta; em. asia Calfa, tuomion 20 kohta ja asia C-100/01, Oteiza Olazabal, tuomio 26.11.2002, Kok. 2002, s. I-10981, 40 kohta).

39 Yhdeksänteen kysymykseen on vastattava edellä esitetyn perusteella, että päätöksen N:o 1/80 14 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä päätökselle karkottaa usean rikostuomion saanut Turkin kansalainen, kunhan tämän oma käyttäytyminen ilmentää perustavanlaatuista yhteiskunnan etua uhkaavaa todellista ja riittävän vakavaa vaaraa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, onko tästä kyse pääasiassa.

Oikeudenkäyntikulut

40 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Turkin kansalainen, jolle on annettu lapsena lupa tulla jäsenvaltion alueelle perheiden yhdistämisen nojalla ja joka on assosiaation kehittämisestä 19.9.1980 tehdyn, Euroopan talousyhteisön ja Turkin välisellä assosiaatiosopimuksella perustetun assosiaationeuvoston päätöksen N:o 1/80 7 artiklan ensimmäisen kohdan toisen luetelmakohdan nojalla saavuttanut oikeuden tehdä vapaasti minkälaista tahansa valitsemaansa palkattua työtä, menettää kyseisen työskentelyoikeuden välittömänä seurauksena olevan oikeuden oleskella vastaanottavassa jäsenvaltiossa vain kahdessa tilanteessa, nimittäin

- **kyseisen päätöksen 14 artiklan 1 kohdassa määrätyissä tapauksissa tai**

- **silloin, kun hän poistuu kyseisen jäsenvaltion alueelta merkittäväksi ajaksi ilman perusteltua syytä**

vaikka hän onkin yli 21-vuotias eikä enää ole vanhempiensa huollettava vaan elää kyseisessä jäsenvaltiossa itsenäisesti ja vaikkei hän usean vuoden ajan ollutkaan työmarkkinoiden käytettävissä, koska hän oli suorittamassa hänelle määrättyä usean vuoden ehdotonta vankeusrangaistusta.

Tällainen tulkinta ei pääasian kantajan tilanteen kaltaisessa tilanteessa ole vastoin Brysselissä 23.11.1970 allekirjoitetun lisäpöytäkirjan, joka tehtiin, hyväksyttiin ja vahvistettiin yhteisön puolesta 19.12.1972 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2760/72, 59 artiklassa asetettuja vaatimuksia.

2) **Päätöksen N:o 1/80 14 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, ettei se ole esteenä päätökselle karkottaa usean rikostuomion saanut Turkin kansalainen, kunhan tämän oma käyttäytyminen ilmentää perustavanlaatuista yhteiskunnan etua uhkaavaa todellista ja riittävän vakavaa vaaraa. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida, onko tästä kyse pääasiassa.**

Allekirjoitukset